

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА РЕПУБЛИКА СРПСКА МИНИСТАРСТВО ПОЈЬОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД БАЊА ЛУКА

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У ДЕЦЕМБРУ

Децембар је у Републици Српској је у погледу температуре био у границама пројечних вриједности.

*

Током децембра било је углавном нестабилно вријеме са честом појавом кише

*

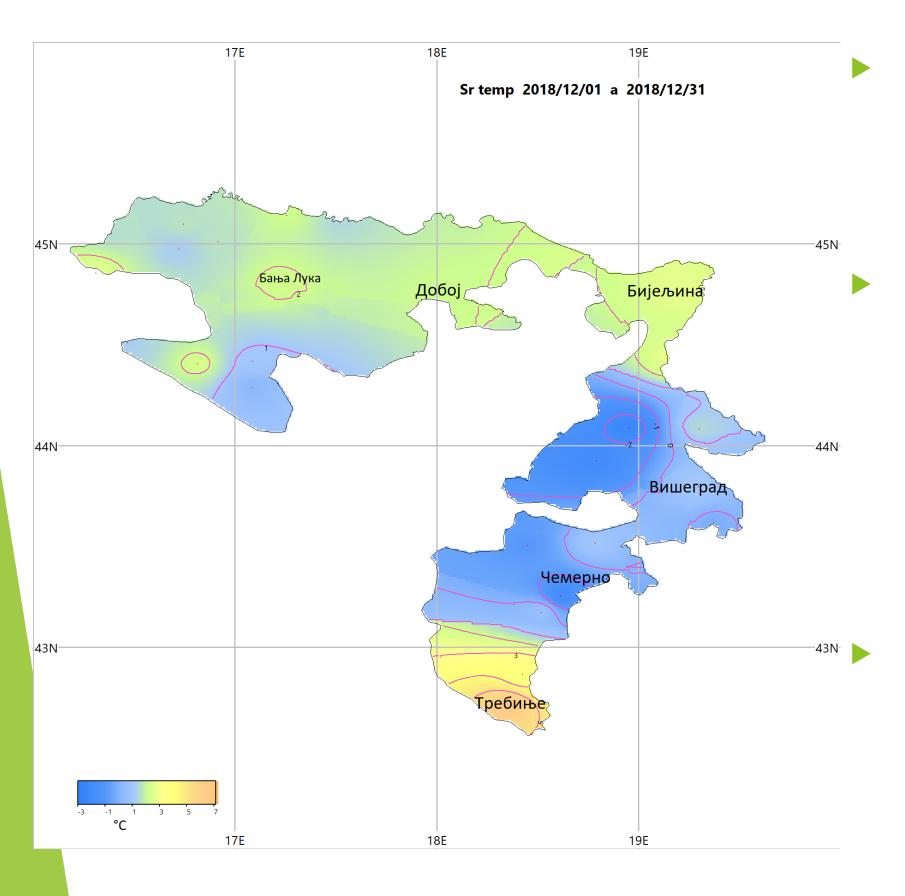
Временске прилике у дванаестом мјесецу уз прекиде због појаве падавина и формираног снијежног покривача омогућавале су обављање већине пољопривредних радова.

децембар 2018	Температуре ваздуха			Количина падавина		Температура земљишта на 5 ст		Температура земљишта на 20 cm		Влажност ваздуха %		Инсол ација		
Станице	Макс	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	h	
Бања Лука	15.8	-8.8	2.1	-7.8	85.7	29	6.6	0.4	6.7	1.3	99	40	68.8	
Приједор	12.8	-6.7	1.1	-8.5	69.0	20	7.6	1.1	7.5	2.5	97	75	37.8	
Србац	22.1	-5.5	7.1	-	45.9	27	-	-	-	-	98	70	-	
Бијељина	14.6	-7.7	2.5	-8.0	67.4	35	8.0	0.4	7.2	1.6	91	76	20.1	
Соколац	8.6	-16.3	-2.0	-16.4	73.4	27	4.0	0.0	4.2	0.9	97	46	53.8	
Добој	11.4	-10.2	2.0	-10.7	85.9	29	8.3	1.1	7.0	2.4	98	43	48.0	
Требиње	14.9	-1.2	6.1	-3.0	122.5	-	-	-	-	-	98	33	-	
Нови Град	14.0	-5.8	1.4	-5.6	71.2	23	-	-	-	-	95	56	-	
Чемерно	8.5	-10.8	-2.0	-	106.0	32	-	-	-	-	100	35	78.0	
Вишеград	9.2	-7.2	1.0	-	66.0	26	-	-	-	-	94	68	<u>-</u>	
Мркоњић Град	13.2	-10.7	0.9	-16.6	108.6	37	6.4	0.8	6.4	1.6	100	42	56.4	

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за децембар 2018. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ДЕЦЕМБРУ

Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од -2 у Сокоцу, Хан Пијеску и Чемерну до 6 °С у Требињу. Одступања средње температуре од просјечних вриједности кретала се од -1,4 у Хан Пијеску до +0,4 °С у Бијељини.

Максималне дневне вриједности температура ваздуха за децембар у већини крајева забиљежене су почетком мјесеца и током треће декаде (4, 5, 23. и 24 децембра) и биле су нешто изнад вишегодишњег просјека, а измјерене су у Зворнику 17 °С; Бањој Луци и Рибнику 16 °С; Требињу и Бијељини 15 °С, док је најнижа максимална забиљежена на Чемерну 8 °С.

Скоро у свим мјестима најхладније је било на крају друге декаде (17. и 19. децембра) тако да је минимална температура имала вриједности од -16 °C у Сокоцу; -13 °C у Дринићу; -11 °C у Хан Пијеску, Мркоњић Граду и Чемерну до -1 °C у Требињу.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ДЕЦЕМБРУ

- Озими усјеви посијани у оптималним и толерантним роковима сјетве добро су се избокорили припремили за зимски период мировања. у већини мјеста дошло је до формирања снијежнг покривача, који је додатно заштитио озимице, воће и винову лозу од измрзавања.
- Температуре земљишта у зони корјеновог система и чвора бокора биле су око нуле, и није било опасности од измрзавања истих. На крају мјесеца дошло је до пораста температура, које се нису дуго задржале, тако да нису имале негативан утицај на мировање презимљујућих култура.

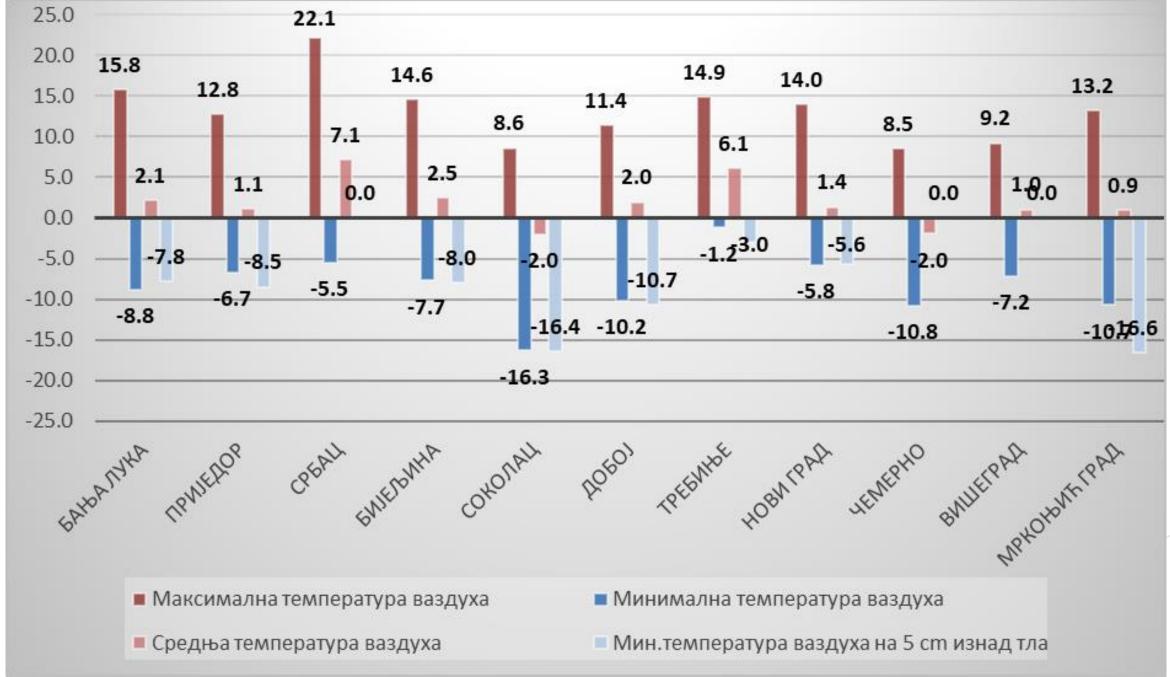
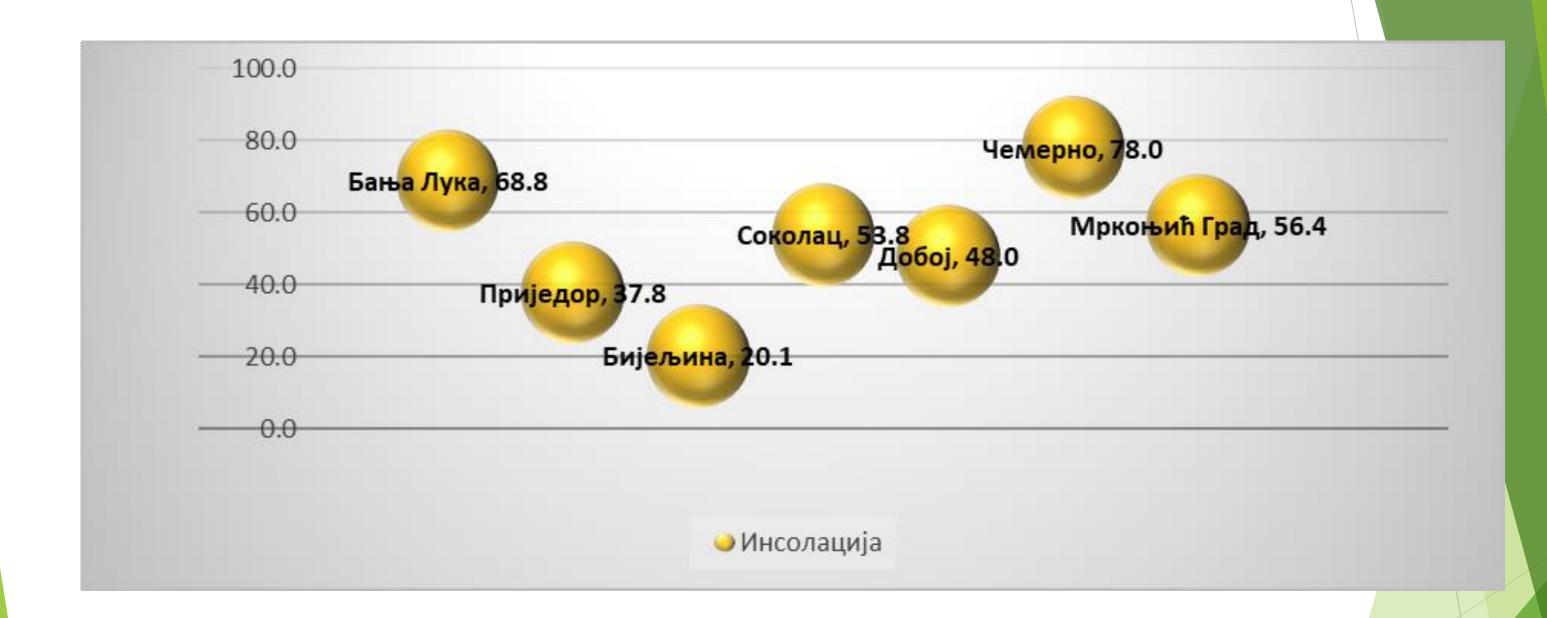

График 1- Приказ температуре ваздуха за децембар по станицама

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ДЕЦЕМБРУ

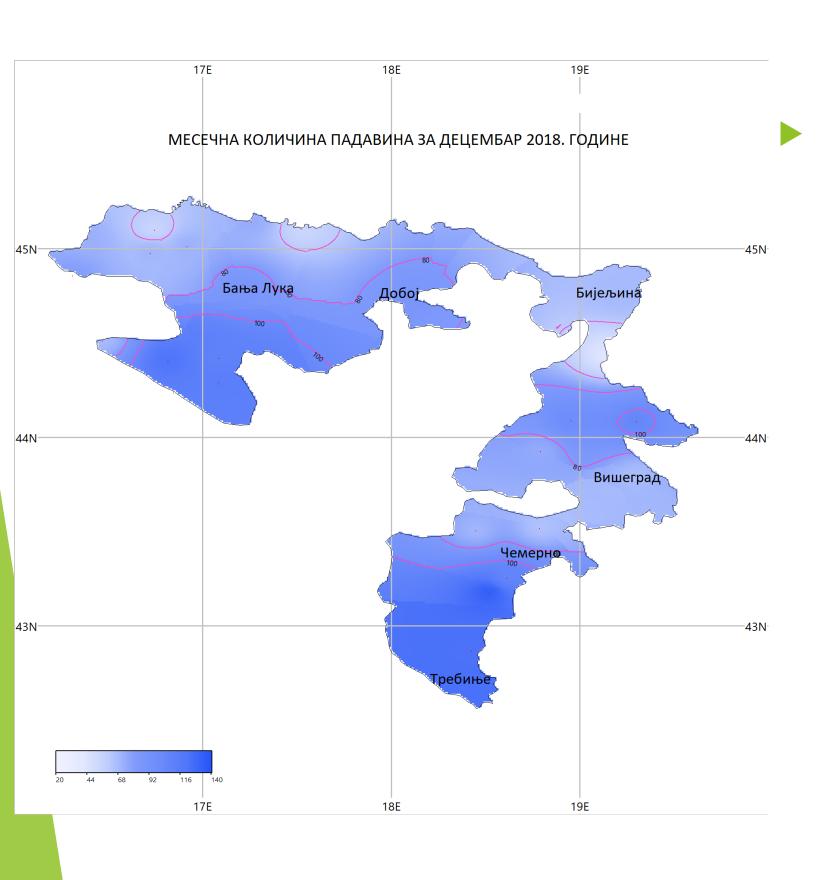
Слика 2 - Инсолација (h) за децембар 2018.године

 Највећу вриједност инсолације имале су Чемерно, Бања Лука и Мркоњић Град.

ПАДАВИНЕ

Мјесечни агрометеоролошки билтен

Нешто дужи период без падавина забиљежен је почетком мјесеца, затим од 17. до 21. и од 27. до 31. децембра, али и у овом дијелу мјесеца мјестимично су регистроване повремено слабе падавине.

ПАДАВИНЕ

Слика 4 - Сума падавина за децембар 2018.године

- Доспјеле падавине током децембра су углавном биле у оквиру просјечних вриједности, осим Херцеговине гдје је значајно пало мање падавина од вишегодишљег просјека.
- Највише воденог талога и у децембру измјерено је у Херцеговини: Требињу, Билећи 122; Чемерну 106, у осталом дијелу Српске падавине су се кретале од 41 до 97l/m2.

ПАДАВИНЕ

- Средином децембра уз захлађење падао је снијег уз формирање снијежног покривача, скоро на цијелој територији Српске. Формирани снијежни покривач висине од 20 до 50цм пружао је термичку изолацију презимљујућим усјевима при појави јачих мразева.
- Почетком треће декаде дошло је до отопљења, што је условило отапања снијежног покривача, који је у значајној мјери поправио залихе влаге у свим слојевима пољопривредног земљишта.
- До краја мјесеца углавном је падала киша.

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

16.01.2019.	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	0.19	-0.45	-1.18	-1.03	-0.12
Нови Град	0.09	-0.56	-1.76	-0.74	-0.28
Рибник	0.57	0.16	-0.23	-0.77	0.21
Приједор	0.02	-0.75	-1.48	-0.77	0.41
Мркоњић Град	0.42	-0.17	-0.78	-0.73	0.56
Добој	0.41	-0.18	-1.00	-0.68	1.05
Бијељина	0.40	-0.41	-0.91	-1.58	-0.26
Соколац	-1.53	-0.23	-0.92	0.11	0.81
Вишеград	0.42	0.20	-0.08	-0.52	0.23
Билећа	-0.31	-0.10	-0.12	-0.56	0.59
Требиње	-0.41	-0.07	0.18	-0.16	0.16

Легенда:

Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	СПИ<=-2.326
Екстремна суша	-2.326<СПИ<=-1.645
Јака суша	-1.645<СПИ<=-1.282
Умјерена суша	-1.282<СПИ<=-0.935
Сушно	-0.935<СПИ<=-0.524
Нормални услови влажности	-0.524<СПИ<=0.524
Мало повећана влажност	0.524<СПИ<=0.935
Умјерено повећана влажност	0.935<СПИ<=1.282
Јако влажно	1.282<СПИ<=1.645
Екстремно влажно	1.645<СПИ<=2.326
Изузетно влажно	СПИ>=2.326

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 7 - Зимско прскање воћа

Сами почетак децембра обиљежило је углавном суво и релативно топло вријеме, које је било повољно да се примијени зимско (плаво) прскања воћа и винове лозе. Препарати које се користе су на бази бакра, јер они уништавају презимљујуће органе биљних паразита, тако да се смањује њихов инфективни потенцијал.

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 8 - Волухарица

Жетвени остаци на пољопривредним парцелама, повољно су утицали на размножавање волухарица и других пољских глодара. Ове штеточине праве велике штете како на младим засадима воћа, тако и на озимим усјевима.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

Временске прилике дванаестом мјесецу прекиде због појаве падавина формираног снијежног покривача омогућавале су већине обављање пољопривредних радова као што су: обрада земљишта, завршетак бербе касног поврћа, припрема топлих леја, растурање ђубрива и актуелни други пољопривредни радови.

У Израдили:

Зоран Божовић, начелник Одјељења за климатологију и агрометеорологију Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију; Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију Горана Боројевић, сарадник за обраду агрометеоролошких података;